

2019. gada decembris

EEPLIANT 2: Ziņu lapa Nr. 4

ES projekts par energomarķējuma un minimālo energoefektivitātes prasību tirgus uzraudzību

EEPLIANT2 finansē Eiropas Savienība (ES) pētniecības un inovācijas atbalsta programmas "Horizon 2020" ietvaros. Šī unikālā projekta mērķis ir izstrādāt vienotu pieeju energomarķējuma un ekodizaina tirgus uzraudzībai sešpadsmit ES dalībvalstīs.

EEPLIANT2 lielāko pievienoto vērtību sniedz gan kopīgās pārbaudes procedūras un vienotā paraugu ņemšanas un testēšanas programma, gan saskaņota rezultātu izvērtēšana un izpildes nodrošināšanas darbības, kuras veic septiņpadsmit tirgus uzraudzības iestādes (TUI).

Uzmanība tiek pievērsta trīs preču grupām: *mājsaimniecību ledusskapjiem, profesionālajām aukstumiekārtām* un *tīklierosas gatavības režīma iekārtām*, lai nodrošinātu, ka neatbilstošie produkti tiek identificēti un izņemti no ES Vienotā tirgus. Projektu koordinē PROSAFE – bezpeļņas nevalstiskā organizācija Briselē.

EEPLIANT2 projekts turpināsies līdz 2020. gada februārim, un tam ir plānoti šādi rezultāti:

- labāko prakšu ieviešana tirgus uzraudzībā;
- lielāka tirgū laisto preču atbilstība, no kā gūst labumu ES patērētājs;
- labākas zināšanas par juridiskajām prasībām un tirgus uzraudzību nozarē un lietotāju vidū;
- lielāka tirgus uzraudzības aktivitāšu rentabilitāte un ES pievienotā vērtība ar iespēju mainīt visu ES Vienoto tirgu.

Kā turpinājums 2019. gada jūnijā tika uzsākts ES finansētais saskaņoto pasākumu kopums EEPLIANT3. Tajā ir iesaistījušies vēl vairāk partneru, un tas aptver plašāku preču klāstu - no gaisa kondicionieriem un ventilācijas iekārtām līdz mājsaimniecības veļas žāvētājiem, no ūdens sildītājiem un lokālajiem telpu sildītājiem līdz apgaismes ierīcēm. EEPLIANT3 pievēršas arī svarīgākajiem starpnozaru jautājumiem, lai uzlabotu TUI darba efektivitāti un produktivitāti visā Eiropā. Tie ir IT rīku izstrāde, sadarbība ar muitas iestādēm, izcilības centri, apmācību un apmaiņas programmas, jauni izaicinājumi.

Sazinies un seko mums vietnēs [Twitter](#) un [LinkedIn](#), lai uzzinātu jaunāko informāciju par visām projekta aktivitātēm!

EEPLIANT 2014 (EEPLIANT 1)

- 13 dalībnieki
- 12 ES dalībvalstis
- 2015. gada marts –
2017. gada jūnijs

EEPLIANT 2

- 17 dalībnieki
- 14 ES dalībvalstis
(+ Turcija)
- 2017. gada septembris –
2020. gada februāris

EEPLIANT 3

- 29 dalībnieki
- 20 ES dalībvalstis
(+ Turcija)
- 2019. gada jūnijs –
2023. gada maijs

Tirgus uzraudzības organizēšana marķējumam internetā

Austrijas, Bulgārijas, Somijas, Francijas, Vācijas, Latvijas, Lietuvas, Luksemburgas, Maltas un Zviedrijas iestādes un aģentūras, kas ir kompetentas veikt marķējuma pārbaudes internetā, ir pārbaudījušas pareizu energomarķējuma un ražojuma datu lapas izvietojumu *mājsaimniecības ledusskapjiem* aptuveni desmit e-veikalos (katrā valstī) – ir apskatīti jau gandrīz 80 tiešsaistes veikali (piemēram, preču grupas lapa, preces apraksta lapa, mājaslapa un iepirkuma groza lapa). Attiecīgās iestādes ir sazinājušās ar veikaliem, kas nav norādījuši nepieciešamo informāciju.

Dokumentu pārbaude

Projekta ietvaros dalībvalstis vienojās par precēm, kurām veikt tehniskās dokumentācijas pārbaudes. Vadlīnijas un datu novērtēšanas instrumenti ir padarījuši pārbaudes efektīvākas un precīzākas, kā arī ļauj vieglāk pārliecināties par atbilstību tiesību aktiem.

Saistībā ar *profesionālajām aukstumiekārtām* tika pieprasīti 80 dokumentācijas komplekti no Austrijas, Dānijas, Maltas, Vācijas, Portugāles un Zviedrijas piegādātājiem, 76 tika izskatīti (daži no piegādātājiem nespēja nodrošināt dokumentāciju). Rezultāti bija neviennozīmīgi, un daudzos gadījumos trūka nepieciešamās informācijas vai arī tā bija norādīta nepareizi. Tika identificētas kopīgas kļūdas, lai palīdzētu izstrādāt vadlīnijas piegādātājiem labākiem atbilstības rādītājiem nākotnē. Līdzīga procedūra tika izmantota *mājsaimniecības aukstumiekārtām*, veicot **vairāk nekā 140 pārbaudes** līdz 2019. gada beigām. Līdz šim konstatēti dažādi rezultāti starp piegādātājiem (bieži izvēlētas augsta riska preces), un daudzos gadījumos trūkst informācijas un/vai konstatētas formālas neatbilstības.

Tīklīerosas gatavības iekārtām TUI no Austrijas, Bulgārijas, Vācijas, Īrijas, Latvijas, Slovēnijas un Zviedrijas šobrīd izskata attiecīgās dokumentācijas prasības 50 modeļiem. Preču kategorijas:

- Sarežģītas televizora papildierīces
- Rūteri/modēmi
- Kafijas automāti
- Projektori
- Spēļu konsoles
- Blu-Ray atskaņotāji/ierakstītāji
- Fitnesa aprīkojums
- Robotizētie putekļu sūcēji
- Portatīvie datori/piezīmju datori
- Mājas kinoteātra sistēmas/skaļruņu sistēmas

Koordinēta atbilstības testēšanas programma

32 *profesionālās* un 64 *mājsaimniecības aukstumiekārtas* tika testētas saskaņā ar ES saskaņotajiem standartiem un regulām. Pārbaudīto preču izvēles pamatā ir riska izvērtēšana un pēc iespējas dažādāku preču veidu iekļaušana (dzesēšanas/saldēšanas iekārtas, horizontālās/vertikālās iekārtas, lielas noslodzes/normālas noslodzes iekārtas, izmēri, cenas utt.). Izpildes nodrošināšanas darbības noris vai jau ir pabeigtas, nacionālajām TUI informējot piegādātājus par iegūtajiem rezultātiem. Anonīmi testēšanas kopsavilkuma rezultāti tika apspriesti ar nozares asociācijām 2019. gada decembrī, lai nozares asociācijas varētu informēt un izglītēt savus biedrus, kā uzlabot atbilstības rādītājus nākotnē.

Profesionālajām aukstumiekārtām tiek veikti papildu testi, lai salīdzinātu jaunās starptautiskās ISO metodoloģijas rezultātus ar Eiropas EN testa metodoloģijas rezultātiem. Tas ļaus pieņemt pamatotākus lēmumus par turpmākiem Eiropas regulu atjauninājumiem.

Tīklīerosas gatavības iekārtām ir sāka testēšana, pamatojoties uz TUI izstrādāto procedūru. Tiek plānots, ka testēšana tiks veikta aptuveni 50 modeļiem un visās preču kategorijās tiks izmantotas akreditētas testēšanas laboratorijas, kas izvēlētas publiskā ES līmeņa iepirkumā saskaņā ar ieviešanas noteikumu prasībām¹.

¹ Tīklīerosas gatavības ierīcēm 801/2013, gatavības un izslēgta režīma ierīcēm 1275/2008 un, ja attiecināms, ārējiem strāvas avotiem 278/2009.

Mājsaimniecības un profesionālie ledusskapji

- 15 dalībvalstis;
- 80 tiešsaistes veikalos pārbaudīts marķējums;
- 215 dokumentācijas komplekti pārbaudīti;
- 32 profesionālas iekārtas un 64 mājsaimniecības iekārtas pārbaudītas;
- 12 preces pārbaudītas saistībā ar noteikumu apiešanu vai salīdzinājumu ar starptautiskajiem mērījumu standartiem

Tīklīerosas gatavības iekārtas

- 7 dalībvalstis;
- 10 preču kategorijas;
- 50 modeļiem izvērtēta tehniskā dokumentācija;
- 50 modeļi tiks pārbaudīti.

Apiešana

Laboratorijas ir cieši sadarbojušās ar TUI, lai testējot meklētu un atlasītu preces ar iespējami dīvainu uzvedību un uzraudzītu iespējamu “krāpšanās programmatūras” vai citu līdzekļu klātbūtni, kuru mērķis ir panākt rezultātus, kas nav reprezentatīvi. Tāpat TUI mēģināja noteikt “vājās vietas” testēšanas standartos un noteikumos, kuras var izmantot, lai apietu prasības. Jaunā energomarķējuma regula sniedz daudz lielāku skaidrību par noteiktiem aizliegumiem saistībā ar apiešanu un atvieglo TUI atklāto lietu ierosināšanu. Seši mājsaimniecības ledusskapji tika testēti tieši apiešanas konstatēšanai, problēmas netika atrastas. Profesionālajām aukstumiekārtām ir izstrādāts tests apiešanas meklēšanai un atlasīšanai. Pašreiz pārbaude ir veikta trīs iekārtām, vēl viena tiks testēta 2019. gada decembrī. Līdz šim problēmas nav konstatētas.

Produktiem ar tīkla savienojumu galvenā uzmanība tika veltīta iespējai, ka ražotājs var attālināti mainīt preču sniegumu pēc uzstādīšanas, tādējādi mainot produkta energoefektivitāti. Izpētes mērķis bija arī identificēt, kā punktu par “neatbilstību paredzētajam izmantojumam” var izmantot, lai apietu Tīklīerosas gatavības regulu. TUI pievērsās arī citiem jautājumiem saistībā ar Tīklīerosas gatavības regulu, kas ietekmē spēju veikt tirgus uzraudzības darbības attiecīgajām precēm.

Labās prakses un datu krātuve - instrumenti

EEPLIANT2 izveidotie “instrumenti” trim preču jomām ietvēra piemērojamo tiesību aktu apkopošanu, vadlīniju dokumentus, kontrolsarakstus un citus instrumentus, kas varētu noderēt TUI, uzsākot pārbaudes. Instrumenti veidos daļu no projekta mantojuma, un TUI var tiem piekļūt EEPLIANT mājaslapas Zināšanu bāzē² ar dažādiem labās prakses dokumentu piemēriem un atjauninātām labās prakses vadlīnijām.

Vēl viens mērķis bija izstrādāt vienas ievades datu vākšanas procesu, kas automātiski apstrādā visus pārbaudīto datu sūtījumus starp dažādām IT sistēmām, kuras izmanto TUI, lai veicinātu efektīvu sadarbību. Darbs tiek turpināts, lai izstrādātu IT atbalstītu sistēmu EEPLIANT2 datiem, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta iepriekšējos projektos EEPLIANT2014³ un MSTyr15⁴.

Ceļā uz ietekmes gūšanu

TUI izvērtē identificētos neatbilstības gadījumus un diskutē par konkrētām iespējām pēc iespējas saskaņotāki izpildes nodrošināšanas darbību pieejai. Visi rezultāti tiks pievienoti projekta datubāzei un nosūtīti TUI visā ES ar ICSMS⁵, lai visas dalībvalstis uzzinātu par neatbilstošajiem modeļiem. Turklāt projekta perioda beigās tiek plānots, ka TUI organizēs nacionālu pasākumu, lai nodrošinātu, ka par projekta aktivitātēm un rezultātiem tiek informētas visas galvenās ieinteresētās puses - ražotāji, piegādātāji, izplatītāji, profesionālās asociācijas, klienti un citas iestādes.

² <http://www.eepliant.eu/index.php/knowledge-base/category/toolbox>

³ <http://eepliant.eu/index.php/new-about-eepliant/about-eepliant-1>

⁴ Tirgus uzraudzības aktivitāte riepām, 2015: <http://www.mstyr15.eu/index.php/en/>

⁵ Interneta atbalstīta informācijas un komunikācijas sistēma Eiropas tirgus uzraudzībai: https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/icsms_en.

Nacionālais pasākums Portugālē

2019. gada 26. jūnijā portugāļu partneris ASAE⁶ organizēja nacionāla līmeņa semināru, informējot tirgus dalībniekus par energoefektivitāti un tirgus uzraudzības prasībām, kas izriet no ES energomarķējuma un ekodizaina tiesību aktiem.

Tīmekļsemināri un bukleti ieinteresētajām pusēm profesionālo aukstumierīču jomā

EEPLIANT2 veicināja izpratni par ieinteresēto pušu īpašajiem pienākumiem, 2019. gada 12. jūlijā kopā ar EFCEM⁷ organizējot tīmekļsemināru saviem biedriem, tādējādi palīdzot piegādātājiem saprast savus pienākumus saistībā ar energomarķējumu un ekodizainu profesionālajiem ledusskapjiem. Otrais bezmaksas tīmekļseminārs notika 2019. gada 5. septembrī. Tīmekļsemināra slaidi un ieraksti ir pieejami nozarei gan EEPLIANT2⁸, gan nozares asociācijas mājaslapās.

Turklāt komanda ir sagatavojusi bezmaksas bukletu profesionālo ledusskapju ražotājiem un piegādātājiem, informējot tos par galvenajiem pienākumiem, kas izriet no attiecīgajiem ES tiesību aktiem. Bukletu var lejupielādēt [šeit](#).

EUSEW 2019 pasākums Briselē

Projekta EEPLIANT2 ietvaros kopā ar diviem “Horizon 2020” tirgus uzraudzības projektiem (ANTICSS un INTAS) tika organizēta sesija ES Ilgtspējīgas enerģētikas nedēļas 2019 politikas konferencē “Tirgus uzraudzība: lielāka kapacitāte un skaidrība - lielāka ietekme”⁹.

HOST 2019 Milānā

Uzrunājot profesionālo aukstumiekārtu preču ražotājus un piegādātājus, EEPLIANT2 pārstāvji sniedza prezentāciju forumā HOST 2019 Milānā, kura specializācija ir pārtikas un ar to saistītā aprīkojuma nozare. HOST izstādē bija iespēja arī runāt tieši ar ražotājiem un piegādātājiem, izplatot EEPLIANT2 brošūras par atbilstību un pārrunājot atbilstības prasības un problēmas.

⁶ Pārtikas un ekonomiskās drošības pārvaldes direktorāts: <https://www.asae.gov.pt/>

⁷ Eiropas Ēdināšanas aprīkojuma ražotāju federācija: <http://www.efcem.info/>

⁸ Tīmekļsemināra prezentācijas un ieraksti pieejami šeit: <http://www.eepliant.eu/index.php/knowledgebase/category/webinar2-2019-09-05>

⁹ Pasākuma informācija: <http://eepliant.eu/index.php/news/34-news/news-items/96-the-eepliant-projects-will-be-featured-in-this-year-s-edition-of-eu-sustainable-energy-week-policy-conference>

FINAL CONFERENCE

3 product activities

1. Household refrigerating appliances
2. Professional refrigerating cabinets
3. Network standby

16 EU Member States & TURKEY

4 FEB 2020 BRUSSELS

Coordinated by PROSAFE

ACTION ON MARKET SURVEILLANCE OF EU ENERGY LABEL AND MINIMUM EFFICIENCY REQUIREMENTS

EEPLIANT2 is an action funded by the European Union (EU) under the Horizon 2020 Research and Innovation Programme.

The primary objective of the action is to ensure that non-compliant products are identified and withdrawn from the EU Single Market.

FOR MORE INFORMATION, CONTACT info@prosafe.org

NOSLĒGUMA PASĀKUMS

EEPLIANT2 noslēguma konference notiks 2020. gada 4. februārī Briselē, pēc kuras nākamajā dienā sekos ideju meklēšanas darbnīca, lai pārrunātu iegūtos rezultātus un iespējamus nākotnes plānus, lai sasniegtu H2020 un H2030 energotaupības mērķus.

Noskatieties mūsu EEPLIANT2 prezentācijas video PROSAFE YouTube kanālā, noklikšķinot [šeit](#).¹⁰

Sekojet mums, lai nepalaistu garām jaunumus!

@EEPLIANT

LinkedIn:

www.linkedin.com/company/eepliant

www.eepliant.eu

Sazinieties ar mums:

Ioana Sandu, izpilddirektore

PROSAFE birojs

Avenue des Arts/Kunstlaan 41, B-1040

Brisele, Beļģija

+32 2 8080 996/-97

www.prosafe.org / info@prosafe.org

Papildu informācija: Šo informāciju sagatavoja PROSAFE un TUI no 17 ES dalībvalstīm EEPLIANT2 projekta ietvaros. PROSAFE saved kopā tīrus uzraudzības speciālistus no visas Eiropas.

Atruna:

Šī ziņu lapa ir sagatavota projekta EEPLIANT2 ietvaros, kas saņem finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas atbalsta programmas "Horizon 2020" ar finansējuma tīguma numuru 752591. Apkārtraksta saturs atspoguļo tikai autora viedokli, un tikai autors par to uzņemas atbildību. Šis apkārtraksts nekādā gadījumā neatspoguļo Mazo un vidējo uzņēmumu izpildaģentūras (MVUI) vai citu Eiropas savienības institūciju uzskatus. MVUI neuzņemas atbildību par šeit norādītās informācijas izmantošanu.

¹⁰ Noslēguma konferences video materiāls pieejams PROSAFE YouTube kanālā: <https://www.youtube.com/watch?v=u1jghWuTsak>